

ישיבת הקיבוץ הדתי - עין צורים

דף מקורות לשיעור כללי של הרב מאיר ליכטנשטיין

קידושין פרק שלישי - דף מספר 4

בס"ד, י"א באלול תשס"א.

ביטול שליחות בפסקי הרמב"ם

א. הסוגייה

1. קידושין נט. "לא בא אחר וקידשה... מתורת גט לא בטליה".
2. עיין בירושלמי תרומות פ"ג ה"ד, מב ע"א, "ולית הדא פליגא... בדרום".
3. להרחבה - מומלץ לעיין אף במקומות הבאים:
 - ירושלמי גיטין פ"ד ה"א, מה ע"ג, "השולח גט... בעריות".
 - ירושלמי גיטין פ"ד ה"ב, מה ע"ג, "בראשונה היה עושה... שכחו מרובה".
 - ירושלמי קידושין פ"ד ה"ט, סו ע"א, "וכן האשה... חומרא הוא בעריות".
4. פסק ההלכה:
 - עיין בפסיקה בשלהי הסוגייה.
 - להרחבה - הלכות גדולות, הלכות קידושין, מה' הילדסהימר, ירושלים, ב', עמ' 197; הלכות הרי"ף לקידושין, כד. ברב אלפס, "לא בא אחר... אפילו בקמייתא".

ב. פסקי הרמב"ם

1. עיין ברמב"ם הלכות אישות פ"ז ה"י; הלכות אישות פ"ט ה"כ; הלכות גירושין פ"ו ה"ז. האם פסיקת הרמב"ם עולה בקנה אחד עם הפסיקה בסוגייה?
2. רמב"ם הלכות תרומות פ"ד ה"ט ובהשגת הראב"ד ובכסף משנה (דברי הר"י קורקוס נדפסו במה' ש' פרנקל).
3. פירוש המשנה לרמב"ם תרומות פ"ג מ"ד.
 - מהו פסק הרמב"ם כאן? האם הדברים עולים בקנה אחד עם פסקיו במשנה תורה?
 - מהי המתודולוגיה של הרמב"ם בשימוש בכבלי ובירושלמי? (להרחבה - י' זוסמן, מחקרי תלמוד ב', עמ' 280).
4. מהו ההסבר לחילוק בין ביטול שליחות לתרומה ובין ביטול שליחות לגו"ק?
5. שליחות בתרומה:
 - חידושי הרמב"ם על מסכת גיטין סו ע"א ד"ה הא דתנן מי שהיה מושלך לבור.
 - נדרים לו: "איבעיא להו התורם משלו... למיעבדיה", ובחידושי הרשב"א ד"ה הא דאיבעיא.
 - הגדר - מה מבדיל בין תרומה ובין גו"ק לעניין שליחות?
6. להרחבה - אחרונים:
 - מרחשת סימן נא.
 - אור שמח הלכות תרומות פ"ד ה"ט.
 - תורת זרעים עמ' צז-צח.
 - מעדני ארץ הלכות תרומות פ"ד ה"ט.
 - שים לב להבדל ביניהם בדגשים ובשאלות איתן הם מתמודדים.